



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstiones Canonicæ De Decimis

Friderich, Melchior

Ingolstadii, 17010 [i.e. 1710]

Quæstio IV. Utrum decimæ inferendæ sint in horreum vel cellam
decimatoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61677](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-61677)

ter alios tradunt Covarr. *in reg. Poffessor p. 2. §. 4. n. 6.* & Manz. *cent. decis. Palat. q. 49.*

550 Iis, quæ modò dixi, obſtare vide-tur Jus Patrium *cit. tit. 28. art. 1.* postquam enim dictum fuerat, esse in arbitrio decimatoris decimas aut in agris aut in horreis exigere, additur, unangesehen ob ein anders bey demſelben (Behendt Maun oder Bauren) zuvor im Brauch gewesen. Videtur igitur contraria confu-tudo & præscriptio excludi, eaque non obſtante integrum esse deci-matori, hoc potius quam alio mo-

do decimas exigere. Verum re-spondeo cum eodē Illustriss. Com-men-tatore *cit. contr. 32. n. 6. & seqq.* non ibi reiici præscriptionem legitimè completam, aut conſuetudinem legitimè præscriptam; sed ſolū illam, quæ vires ex diutu-nitate temporis aliisque requiſitis nondum obtinuit, & tantum conſtit in nuda quadam obſervantia jus parti non tribuente. eo quod hic vel ille certus modus obſervatus fuerit ex ſola alterius partis conni-ventia ac voluntaria permissione.

QUÆSTIO IV.

Utrum Decimæ inferenda ſint in horreum vel cellam Decimatoris?

S U M M A R I U M .

551. *Opinio afferentium.*

552. *Contrarium ſtatuitur.*

553. 554. 555. *Solvuntur opposita.*

556. *Inferenda ſunt horreo deci-matoris, ſi ita fert conſuetudo.*

557. *Sine conſensu decimatoru[m] non potest colonus fructus nondum decimatos ſuo horreo re-condere.*

551 Diversa hæc quæſtio est ab ea, quam modo examinavi. Ibi enim quærebatur, liberūmne ſit Decimatori, in horreis colonorum, an in agris decimas petere: hic ve-rò, an ſi agris numerentur, ſumptibus solventium in ejus horrea vel cellas inferenda ſint; aut ſi decima-tor eas percipiat in horreis debito-

rum, horum duntaxat ſumptibus illuc portandæ ſint. Inferendas el-ſe decimatoris horreo ſumptibus debitorum illimitatè tradunt Glosfa *in can. Revertimini 6. 5. 16. 9. 1.* V. *In horrea, & in can. 1. 16. 9. 7. 1.* In horreum. Panor. *in c. s. h. t. re-ferens Joan. Andr. ac alios, dicen-que eſſe communem, Nicol. Ever-hard.*

hard. Sen. consil. 183. n. 6. And. Hispan. b.t. q. 14. n. 5. Carpz. l. 1. Jur. Saxon. tit. 9. resp. 92. n. 11. Hunn. l. 2. Jur. can. c. 6. n. 30. multique alij. Limitant Covarr. l. c. Guttier. cit. 6. 21. n. 48. Moneta c. 6. q. 1. n. 1. ajuntque, comportandas esse in horrea decimatorum, ubi id fieri potest sine magno sumptu & labore debitorum. Ducuntur 1. quia juxta cit. can. 6. 5. & can. 1. olim inferenda erant decimæ in horreum Domini, juxta illud Malachiæ c. 3. inferte omnem decimam in horreum, & sit cibus in domo mea. 2. debitor tenetur deferre rem ad dominum creditoris, præsertim si sit de eadem civitate. Bartol. in l. Item illa. ff. de constit. pecun. n. 14. & l. 4. ff. de eo, quod cert. loc. 3. decimator assimilatur percipienti annum canonem ab emphyteuta: at hic juxta Jason. tenetur suis sumptibus afferre canonem ad ædes domini.

ligationem debitori decimorum imponunt; imò quando mentionem faciunt de decima non deducunt expensis solvenda, solum assertunt, non esse deducendum semen, tributa, & sumptus in colendo fundo, ut diximus suprà n. 532. non utique omissura sumptus in inventis in horrea Parochi decimis, si etiam istos facere colonus teneatur: ex altera parte solum præcipiunt, ut decimæ ex fructibus solvantur; atqui solvit, qui eas in agris separat & decimatori relinquit. Accedit, quod Ecclesia quoad decimas est instar fructuarij & pensionarij, uti cum alijs notant Laym. & Schambogen l. c. huic autem satisfit, si fructus solvantur ibi, ubi res frugifera sita est. Hinc nulla est distinctio facienda inter sumptus modicos & magna, & inter horrea publica Ecclesiæ ac privata, ut faciunt Covarr. & Gutier. l. c. quia de nullo horum casuum aliquid Jura præcipiunt.

Ad can. 6. 5. 16. q. 1. & can. 1. q. 7. 552
R. ibi nihil aliud dici, quam quod Malachiæ c. 3. hic autem nihil, nisi quod Numer. c. 18. v. 26. & 29. ac Deuter. c. 14. v. 22. præcipitur; at nihil ibi præcipitur de inferendis in horrea Levitarum ac Sacerdotum decimis, ut patebit legenti tam ipsos Scripturæ textus, quam commentatores. Quin si præceptum inferendi datum fuissest Iudeis, non sequeretur, illo ligari christianos, cum fuerit ceremoniale, ac

Kk

553

ut alia ceremonialia & judicialia,
cum synagogo sepultum , nec ulli-
bi ab Ecclesia renovatum.

554 Quod secundo loco afferbatur
de obligatione debitoris rem de-
ferendi ad domum creditoris, uni-
versale non est, sed pro varietate
contractus & debiti modò datur
hæc obligatio deferendi , modò
non, utri patet ex ijs, quæ tradunt
Gabr. Vafq. de Restitut. c. 9. dub. 2.
n. 50. Rebell. l. 12. de Iust. q. 13. sect.
2. concl. 2. Laym. l. 3. tr. 2. c. 10. n. 5.
Molina tr. 2. de Just. disp. 752. concl.
2. Less. l. 2. c. 15. à n. 56. qui, aliisque
conveniunt, census reales (quos
inter numerantur decimæ) secluso
speciali pacto aut præscriptione ,
non esse solvendos in loco , ubi est
creditor, sed ubi census est consti-
tutus, aut ubi res sita est, in qua ob-
ligatio est constituta, ut domus ,
ager &c. census vero personales
ibi , ubi justa pactione constituti
sunt; debita denique ex mutuo ,
empto &c. ubi pecunia vel merx
accepta fuerat. Hinc mirum non
est, debitam pecuniam ordinariè
deferendam esse ad domum credi-
toris, quia ibi ordinariè mutua pe-
cunia, aut merx sumitur , vel cen-
sus constituitur. Quæratio , ut pa-
tet, non procedit in decimis , sed
harum obligatio inhæret immedia-
tè fructibus ac mediatè agris; unde
illi satisfit, si fiat solutio in agris, ubi
fructus colliguntur.

555 Ad paritatem de Canone Em-
phyteutico &c. idcirco emphyteu-

tam obligari ad illum horreo do-
mini inferendum , quia cum saepe
canon sit modicus , parum comodi
dominus haberet, si suis sumptibus
illum ex agris saepe multum dissi-
tis & diversorum emphyteutarum
colligere teneretur , petitürque
propterea minor canon , quia onus
deferendi emphyteutæ imponitur.
Quæ rationes , uti patet , non pro-
cedunt de decimis.

Assert. II. Valet confuetudo, ⁵⁵⁶
estque observanda, sicubi datur, ut
debitores decimas horreo decima-
toris inferant. Ita post Panor. om-
nes. Ratio patet ex dictis à n. 260.
Sufficere ad hanc consuetudinem
inducendam decennium , recte
tradunt Suar. l. c. n. 8. Palao cit. n. 5.
Less. l. 2. c. 6. n. 46. cum Bonac. ac
alijs: quia hoc tempus ad stabilen-
dam legem de re , quæ legibus non
est prohibita, sufficit.

Assert. III. Non potest debitor ⁵⁵⁷
decimarum fructus indecimatatos
horreo inferre, ignaro & non con-
sentiente decimatori. Ita recep-
ta à Doctoribus & praxi sententia,
teste Suar. l. c. n. 7. sequiturque cum
ex eo, quod ab omnibus debet ap-
probari, quod omnes tangit reg. 26.
in 6. tum ex ipso jure decimandi,
cum ad debitum ejus usum & secu-
ritatem spectet, ut collecti fructus
non recondantur absque inter-
ventu decimatoris, utpote cui alias
sæpe fraus fieret, & damnum. Si
monitus nec per se nec per pro-
curatorem decimationi assilat, fieri
hac.

hæc potest ipso absente, & fructus decimi in agris relinquuntur, qui si postea vel cœli vel ferarum aut hominum injurijs damnum patiantur, id ipsi ferendum erit: nisi consuetudine alicubi receptum sit, ut in horreo colonorum decimantur, vel in granis solvantur, vel horreo decimatoris inferantur. Neque si in agris solvantur decimæ, colonus, postquam sua a vexato, ad illarum custodiam tenetur, ut traditur in Statut. Bavär. cit. 28.

art. 5. auf dem Feld ist der Zehent-Mann dem Zehent-Herrn sein Zehent länger zuverwahren mit schuldig / dann so lang er sein eigen Erb einbringt. Nisi forte alicubi consuetudo ferat, ut colonus decimas etiam in agris separatas inferat horreo decimatoris tunc enim obligatus videtur ad earum custodiam, donec horreo vel cellæ decimatoris illatæ fuerint. Additur cit.

art. 5. animalia ad pastum agris immittenda non esse, donec decimæ fuerint a vexato: dummodo decimator in avehendis moram non trahat. Nec in agris ex quibus a vexata nondum fuere frumenta, spicilegium pauperibus concedendum esse. Doch soll man das Dicke nicht auf die Acker treiben / bis daß der Zehent eingebroacht ist / er seye gleich an Garben / oder stehe noch auf der Wurzel / wie man dann an etlichen Orthen solchen stehen last / doch daß der Zehent-Herr nicht säumig seye. Man soll auch auf den Ackeren nicht ähren / es seye dann zuvor das Getraid derselben Revier und Felds als bereit einkommen / id est, antequam decimæ a vexata fuerint, ut ibs n. 2. explicat Illust. D. Schmid. Quæ sapienter provisa sunt, ne, quod alias fieri solet, vel rostris brutorum, vel manibus hominum præda siant decimæ.

QUÆSTIO V.

Quomodo numeratio manipolorum ac mensurorum facienda sit?

S U M M A R I U M .

558. Status questionis proponitur.

re numerationem à manipulis residuis prioris anni.

559. Resolvitur ex Jure Bavarico.

560. Non potest decimator tantum exigere uno anno, quantum alio.

562. Eam tamen continuare potest eodem anno ab uno agno in aliud.

561. Nec anno sequenti continua-

563. Et ab una specie frumenti ad aliam parum diversam.

Kk 2 Quam: